

**Mateřská škola, základní škola a praktická škola Znojmo,
příspěvková organizace**

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání mateřské školy byl vytvořen v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání na základě ustanovení č. 82 / 2015 Sb., a zákona č. 178/ 2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Byl zpracován na základě pravidelné evaluační činnosti a po celkové analýze uplynulého období. Projednán a schválen byl na pedagogické radě.

ŠVP bude aktualizován dle potřeby a zkušeností s provozem, výchovou a vzděláváním v mateřské škole.

Platnost dokumentu: 3.8.2017

Účinnost dokumentu: 1.9.2017

čj.: MZPSZN- 516/2017

OBSAH:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika mateřské školy	4
- 2. 1. obecná charakteristika mateřských škol	4
3. Podmínky vzdělávání	5
- 3. 1. věcné podmínky	5
- 3. 2. životospráva	6
- 3. 3. podmínky psychosociální	7
- 3. 4. organizace	8
- 3. 5. řízení mateřské školy	9
- 3. 6. personální a pedagogické zajištění	10
- 3. 7. spoluúčast rodiče	11
- 3. 8. podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	11
- 3. 9. podmínky vzdělávání dětí nadaných	11
- 3.10. podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
4. Organizace výchovy a vzdělávání	12
5. Charakteristika vzdělávacího programu	14
- 5. 1. vzdělávací oblasti dle RVP	14
- 5. 2. zaměření MŠ	14
- 5. 3. dlouhodobé cíle ŠVP	14
- 5. 4. metody a formy předškolního vzdělávání	15
6. Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	17
7. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání	18
- 7. 1. předmět evaluace	18
- 7. 2. metody a techniky evaluace	19
- 7. 2.1. evaluace na úrovni třídy	19
- 7. 2.2. evaluace na úrovni školy	20
- 7. 3. časový plán evaluace	21
- 7. 4. odpovědnost učitelů a dalších pracovníků	22
8. Vzdělávací obsah	23
- 8. 1. vzdělávání dětí od dvou do tří let	24
- 8. 2. rámcové cíle	24
- 8. 3. klíčové kompetence	24
- 8. 3.1. Kompetence k učení	24
- 8. 3.2. Kompetence k řešení problémů	25
- 8. 3.3. Kompetence komunikativní	25
- 8. 3.4. Kompetence sociální a personální	25
- 8. 3.5. Kompetence činnostní a občanské kompetence	25
- 8. 4. vzdělávací obsah – oblasti / tabulky /	25

1. Identifikační údaje

Mateřská škola, základní škola a praktická škola Znojmo, příspěvková organizace
Horní Česká 247/15, 669 02 Znojmo
Tel : 515 222 728
E-mail : info@specialniskolyznojmo.cz
Webové stránky : www.specialniskolyznojmo.cz

Ředitelka školy : Mgr. Ludmila Falcová
Zástupce ředitelky školy : Mgr. Jaroslava Zpěváčková
Mgr. Jiří Šrůtka

Vedoucí odloučeného pracoviště – MŠ Mládeže 10 : Blanka Nováková
Vedoucí odloučeného pracoviště – MŠ Sv. Čecha 15 : Bc. Irena Krejčová

Zřizovatel školy : Jihomoravský kraj
Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno
Telefon : 541 651 111, fax 541 653 439
e-mail : post@kr-jihomoravsky.cz

IČO : 670 11 748
Adresa datové schránky : bgxwqx6
REDIZO: 600 025 896
IZO: 110 550 013

Koordinátorka školního vzdělávacího programu: Blanka Nováková

Platnost dokumentu: 3.8.2017
Účinnost dokumentu: 1.9.2017

.....
ředitelka školy Mgr. Ludmila Falcová

razítko školy

2. Charakteristika školy

Mateřská škola, základní škola a praktická škola Znojmo, příspěvková organizace

je škola samostatně zřízená pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedených v § 16 odstavec 9 školského zákona v platném znění. Prostřednictvím různých aktivit směřuje k plnohodnotnému rozvoji žáků a jejich maximální integraci do společnosti podle jejich fyzických a mentálních schopností.

Poskytuje vzdělávání podle školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a střední vzdělávání.

Mateřská škola je školou trojtřídní. Kapacita mateřské školy je 35 dětí.

Mateřská škola – elokovaná pracoviště

Mateřská škola Mládeže 10, Znojmo

Mateřská škola Svatopluka Čecha 15, Znojmo

2.1. Obecná charakteristika mateřských škol

Mateřská škola Mládeže 10, Znojmo

V budově Dětského centra Mládeže 10 ve Znojmě se nachází 2 třídy mateřské školy.
Do budovy je možný bezbariérový přístup.

1. třída v přízemí – tzv. ve dvorečku.

Vstupními dveřmi se ze dvorku vchází do malé šatny vybavené věšáky, botníky a policí s košíky sloužícími k ukládání osobních věcí dětí. Vše je označeno značkami dětí. Jsou zde také nástěnky s informacemi pro rodiče. Prostor zdobí výtvarné práce dětí. Za šatnou je předsín, ze které lze vstoupit do kuchyňky, třídy, koupelny a sociálního zařízení pro děti a pro dospělé. Kuchyňka slouží k vydávání jídla, nápojů a k umývání nádobí. Pro speciální výchovnou a terapeutickou péči je třída vybavena didaktickými a kompenzačními pomůckami. Ve třídě, která je používána i jako herna jsou další dětské stolečky, skříňky a police k ukládání her, hraček a stavebnic.

Tyto jsou tak dětem volně přístupné. V koutě je umístěna dětská kuchyňka a obchod s kadeřnictvím. Další místnost je využívána jako tělocvična a lehárna. Jsou zde ribstoly, skříň na lůžkoviny a skříňky s výtvarným materiálem. V poslední místnosti jsou čtyři dětské postýlky, psací stůl pro učitelky a skříň.

Vybavením koupelny je přebalovací stůl, vana, umyvadlo, dvě police a věci potřebné k hygienické očištění dětí. Dětské sociální zařízení se skládá z umývárny a toalet .

2. třída působí v 2. patře budovy se samostatným schodištěm. Šatna pro děti je vybavena šatními skříňkami a nástěnkami, které slouží rodičům. Velká třída je rozdělena na jídelní část se stolečky a židličkami a druhou část – hernu. Herna je vybavena dětským nábytkem pro námětové hry, hračkami, didaktickými pomůckami, polohovacími pomůckami. Děti mohou využívat tablet.

Logopedická pracovna slouží k individuální práci paní logopedky. Je vybavena nábytkem, logopedickým zrcadlem, počítačem a pomůckami pro práci logopeda.

Poslední místnost je vybavena kancelářským nábytkem, počítačem a kopírkou a slouží převážně pedagogickým pracovníkům.

Za dveřmi kanceláře je umyvadlo s teplou vodou a přebalovací stůl, ve kterém jsou uloženy veškeré potřeby (pleny, vlhčené ubrousky,čistící pěny) pro děti, které jsou dosud na plenách.

Hygienické zařízení je malé, jsou zde pouze dva dětské záchodky se dvěma umyvadly a koutek s věšáky na ručníky. Vzhledem k přítomnosti dětí mladších tří let je vybavení doplněno i dětskými nočníky.

Oběma třídám je k dispozici zahrada vybavená průlezkami a pískovištěm.

Mateřská škola Svatopluka Čecha 15, Znojmo

3. třída - je v budově Dětského centra – rehabilitačního stacionáře. 3. třída je na odloučeném pracovišti v okrajové části města v ulici Svatopluka Čecha ve velmi klidné lokalitě. V přízemní budově kromě MŠ je rehabilitační stacionář Dětského centra. Vchod, šatna, toalety i umývárna jsou pro obě zařízení společná.

Třída je velká, prostorná a slouží jako herna, lehárna a jídelna. Vybavení třídy odpovídá věku dětí. Je vybavena didaktickými pomůckami, dětským nábytkem pro námětové hry. Třída je vybavena novou didaktickou technikou.

Zahrada má nové pískoviště a zahradní domeček, jenž slouží k ukládání hraček, kol, koloběžek a jiného sportovního náčiní. V letních měsících mají děti možnost sprchování a koupání v malém bazénku.

Stravování pro děti v mateřské škole zajišťuje Dětské centrum ve Znojmě.

Pracujeme ve třídách věkově smíšených. Také druh i stupeň postižení je ve třídách různý. Třídy jsou chápány jako intimní prostředí pro děti, a to v míře, jakou podle věku potřebují.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Prostory v mateřské škole vyhovují individuální práci a práci v malých skupinkách.

Při práci využíváme didaktické a manipulační pomůcky, pomůcky pro senzomotorickou stimulaci.

Stolky jsou výškově nastavitelné, koberce jsou pouze v hernách, tělocvičně a ložnici, na ostatních plochách je PVC.

Třídy jsou vybaveny nábytkem, který slouží převážně k ukládání hraček a pomůcek pro práci s dětmi. Ty jsou uloženy tak, aby byly dětem dostupné, dobře je viděly, mohly si je samy brát a vyznaly se v jejich uložení (otevřené regály, kontejnery, kbelíky, košíky, jen část skříněk má dvířka, děti vědí, kam která věc patří). Ty pomůcky s menšími dílky, které by mohly být nebezpečné pro děti mladší 3 let, jsou uloženy na místech pro ně nedostupných.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním odpovídá počtu dětí i jejich věku – to je průběžně obnovováno a doplňováno.

Dopravní prostředky, značky, silnice slouží k rozvoji dovedností v silničním provozu, zvířátka (exotická i hospodářská) rozvíjí poznatky o přírodě, stavebnice zase k technickému rozvoji. Hrací koutky zase slouží k rozvoji námětových her – kuchyňka, obchod, kadeřnictví – rozvíjí rodinnou výchovu, sociokulturní cítění.

- Stavebnice, puzzle, skládky rozvíjí představivost, fantazii, jemnou i hrubou motoriku, pohybové manipulační schopnosti, trpělivost, soustředěnost..
- Dětské knihy, časopisy zase podporují mluvený projev.
- K výtvarným a pracovním aktivitám slouží nejen výtvarný, ale i netradiční a přírodní materiály. Hotové výrobky používáme k výzdobě interiéru mateřské školy, tak aby byly dostupné i pro rodiče dětí (třídy, šatny, přístupové cesty, na oknech a na výstavkách).

Počítač v logopedické pracovně umožňuje individuální práci nejen logopedovi, ale i ostatním pedagogům.

Pianino, klávesy a dětské instrumentální nástroje pomáhají rozvíjet hudební dovednosti, udržování rytmu.

- Třídy jsou využívány nejen ke hře, ale i k pohybovým aktivitám. Vybavení pro odpočinek dětí je přizpůsoben odpovídajícímu počtu dětí, matrace jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Jsou denně rozkládány, aby vzniklo takové prostorové uspořádání, které vyhovuje všem věkovým skupinám. Matrace i ložní prádlo jsou ukládány ve speciálních skříních k tomu určených.
- Zázemí pro učitele: kancelář – slouží pro nepřímou práci. Je zde počítač s tiskárnou, kopírka – využívána pro přípravu tištěných materiálů pro děti i dokumentaci školy.
- K budovám patří i zahrady, které jsou oplocené a z větší části zatravněné. Nabízejí dětem rozmanité pohybové aktivity (průlezký, skluzavky, trampolína, lanové závěry, pískoviště, vláček). Tyto prostory jsou ve správě Dětského centra.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy.

3.2. Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná strava (dle předpisů), kterou zajišťuje kuchyně dětského centra. Jídelní lístek je tvořen nutriční terapeutkou a je plně vyvážený. Mléčné výrobky, zelenina, ovoce, ryby, drůbež, luštěniny, masitá i bezmasá jídla. Do jídelního lístku jsou zařazovány i méně známé pokrmy (pohanka, kus-kus, cizrna, vločky, brokolice). Ovoce a zelenina je podávána nejen tepelně upravená, ale i syrová. V období kdy se učí děti o zelenině a ovoci zařazujeme ochutnávky – smyslové hry.

Děti jsou vedeny k maximální samostatnosti při stolování, k odpovídajícím společenským návykům a ke konzumaci zdravých potravin. Zároveň je respektováno jejich osobní tempo při jídle, množství jídla, které děti sní a případná nechuť ke konzumaci některých potravin.

- Děti mají na třídách k dispozici dostatek tekutin. Každé dítě má svůj hrneček a může se kdykoli během dne napít. Starší děti si nalévají pití samy a mladším dětem pomáhají učitelky. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se je vhodně motivovat, aby alespoň ochutnaly.

- Denní rytmus a řád máme flexibilní, aby umožňoval organizaci v průběhu dne, dle aktuální situace. Rodiče mohou po dohodě s učitelkami přivádět děti dle svých potřeb a možností a rovněž je tak i vyzvedávat. Je však doporučeno přivádět děti do 8. hodiny ranní, aby měly

dostatek času pro spontánní hru. Děti, které plní povinné předškolní vzdělávání, dochází do mateřské školy nejdéle v 7,30 hodin. Denní činnosti vycházejí z TVP a jsou pružné, aby mohly reagovat na nečekané podněty a situace. V denním řádu mají nezastupitelné místo spontánní hry, které probíhají zejména v době od příchodu dítěte do MŠ až do další frontální či skupinové aktivity. S ohledem na dlouhodobý trend pozdních příchodů dítěte do třídy a snižujícího se času pro spontánní hru je stanoveno: řízená motivovaná činnost nemusí být realizována každý den. Tato vzdělávací forma bude zařazena minimálně 3x týdně, pokud týden nenaruší jiná mimořádná aktivita (výlet, divadlo apod.). Ve dnech, kdy nebude realizována řízená činnost, se učitelky věnují pedagogickému hodnocení dítěte a individuální práci s dětmi. Konkretizované denní řady jednotlivých tříd jsou uvedeny v TVP.

- Respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku dětí. Děti nejsou nuceny ke spánku, po uložení na matraci si poslechnou pohádku nebo relaxační hudbu. Pokud neusnou, mohou jen relaxovat s hračkou. Předškolákům je nabídnuta činnost, při níž nebudou spící děti (ty nejmenší) rušeny – práce u stolečku se skládkami, stavebnicemi, omalovánkami apod.

- Pobyt venku je každodenní součástí denního programu dětí. Rozhodující vliv na délku pobytu venku má počasí. Při optimálním počasí trvá pobyt venku 2 hodiny, ve 3. třídě využívají zahradu i v odpoledních činnostech. Děti nechodí ven za příliš silného větru, deště, klesnou-li teploty pod -7°C , nebo za příliš vysokých teplot. Místo pobytu venku určuje učitelka podle programu dětí. V dostatečné míře je využíván pobyt na školní zahradě, jsou zařazovány i vycházky do okolí MŠ. Při vycházkách volí učitelka trasy mimo hlavní komunikaci a na bezpečném místě umožní dětem dostatek spontánního pohybu. Důvodem pro zkrácení pobytu venku jsou pouze nepříznivé klimatické podmínky, nikoli délka trvání či prodlužování řízených činností ve třídě.

3.3. Psychosociální podmínky

- Prostředí mateřské školy je vstřícné, zajišťuje klidné zázemí dětem, poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb, hru dětí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne, aby se cítily dobře spokojeně, jistě a bezpečně.
- Rodičům nově přichozích dětí nabízíme pozvolné přivykání s možností účasti rodičů v prvních dnech, přednostně u dětí 2-3 letých. Tyto děti vyžadují stálý pravidelný denní režim, více klidu a individuální péče, srozumitelná a jednoduchá pravidla.
- V rámci adaptačního procesu mají děti dostatek času pro seznámení se s prostředím a denním režimem ve třídě.
- Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života.
- Každá věc má své místo. Se změnami se děti postupně seznamují nebo na nich spolupracují.
- Ve vztazích mezi dospělými a dětmi panuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, vzájemná pomoc a podpora.
- Snažíme se u dětí rozvíjet sebevědomí, dbáme na rozvoj smyslového vnímání, komunikativních dovedností a vedeme děti ke zdravému životnímu stylu.
- Podporujeme dětská přátelství – slavíme narozeniny dětí.
- Vedeme děti ke spolupráci v malých i větších skupinách.
- Učitelky jsou k dětem spravedlivé. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno.
- Učitelky jsou svým jednáním a chováním vzorem, jsou uznalé, dostatečně oceňují a vyhodnocují konkrétní projevy a výkony dítěte.
- Využíváme vhodné motivace k činnosti, učíme děti prožívat radost ze své práce, oceňujeme úspěchy, snahu a úsilí dětí.

- Vystavujeme práce všech dětí nejen v interiéru mateřské školy, ale i na veřejnosti.
- Vedeme děti k samostatnosti od nejtějšého věku.

3.4. Organizace

Je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám i aktuální situaci.

Využíváme odpovídající formy a metody práce, zejména prožitkové a kooperativní učení hrou, kdy jsou činnosti dětí založeny na přímých zážitcích.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, děti jsou podněcovány k individuálním aktivitám. Děti mají dostatek času i prostoru, aby mohly započatou hru dokončit nebo v ní pokračovat. Jsou vytvářeny vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí. Je dbáno na soukromí dítěte, pokud to potřebuje. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Režim dne je vypracován tak, aby vyhovoval individuálním potřebám dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, je dostatek pružný a otevřený. Správný režim dne pomáhá zamezit přetěžování dětí, pomocí střídání činností se děti aktivizují, zaměřujeme se na soustavnou individuální péči.

Chod v jednotlivých třídách vychází z potřeb dětí.

Provoz školy

Mateřská škola je zřízena jako škola s celodenním provozem s určenou dobou pobytu

MŠ Mládeže 10, Znojmo - pondělí až pátek 7:00 – 16:00 hodin

MŠ Svatopluka Čecha 15, Znojmo - pondělí až pátek 6:00 – 16:00 hodin

Rodiče přivádějí děti zpravidla do 8.00 hodin. Po dohodě s učitelkou mohou dítě přivést i mimo určený čas.

Přijímání dětí

Při přijímání dětí do mateřské školy vycházíme z určených kritérií. Každému nově přichozímu dítěti je umožněna přiměřená doba na adaptaci a jsou navozeny potřebné podmínky pro nenásilné začlenění. Dle potřeby se rodič po domluvě s učitelkou může zapojit do programu třídy a tím usnadnit svému dítěti zvyknout si na nové prostředí.

Časové rozvržení činností

je pouze orientační. Učitelka tvořivě reaguje na aktuální situaci, směřuje činnost dle zájmu dětí, dává jí větší prostor nebo zkracuje při nezájmu.

Denní režim

<i>MŠ Svatopluka Čecha: 6:00 – 8:00 MŠ Mládeže: 7:00 – 8:00</i>	<i>Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovnícím do třídy, volně spontánní zájmové aktivity</i>
<i>8:00 – 8:30 8:30 – 9:00</i>	<i>Pohybové aktivity Osobní hygiena, dopolední svačina</i>
<i>9:00 - 9:30</i>	<i>Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, práce s integrovanými dětmi, řízené aktivity</i>
<i>9:30 -11:30</i>	<i>Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost</i>
<i>11:30 -12:15</i>	<i>Oběd a osobní hygiena dětí</i>
<i>12:15 -14:00</i>	<i>Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku</i>
<i>14:00 -14:30</i>	<i>Odpolední svačina, osobní hygiena</i>
<i>14:00 -16:00</i>	<i>Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy</i>

Rozsah povinného předškolního vzdělávání se stanovuje od 7:30 – 11:30 hodin. Začátek povinného předškolního vzdělávání je pro obě mateřské školy stanoven na 7,30 hodin.

3.5. Řízení mateřské školy

Mateřské školy jsou součástí Mateřské školy, základní školy a praktické školy Znojmo, příspěvkové organizace a jsou řízeny ředitelkou školy.

Všichni pracovníci jsou zapojeni do rozhodování o zásadních otázkách týkajících se zařízení, podílejí se na tvorbě ŠVP pro předškolní vzdělávání. Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Za provoz, plánování, vzdělávání, komunikaci s rodiči a personál v mateřské škole zodpovídá vedoucí učitelka, která je pověřena vedením školy. Vedoucí učitelky spoluodpovídají za tvorbu a dodržování ŠVP, hospitační a evaluační činnost, odborně vedou další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními. Kontrolují vytváření a vyhodnocování PLPP, IVP a vedení povinné dokumentace. Zprostředkovávají komunikaci se zákonnými zástupci dětí. Sledují a dle potřeb MŠ plánují DVPP.

- ředitelka MŠ je Mgr. Ludmila Falcová
- v době nepřítomnosti ředitelky ve škole zastupuje Mgr. Jaroslava Zpěváčková, vedoucí učitelky jsou: p. Blanka Nováková – MŠ Mládeže, Bc. Irena Krejčová – MŠ Svatopluka Čecha
- povinnosti, pravomoci, úkoly a odpovědnosti všech pracovníků jsou jasně vymezeny, viz. pracovní náplně
- jsou vypracovány jasné, přehledně strukturované plány (např. plán porad, kontrol, hospitací, sebevzdělávání, apod.), všechny pracovnice jsou seznámeny s obsahem plánů vždy na zahajovací poradě, plány porad jsou vyvěšeny na intranetu
- škola má vytvořen funkční informační systém – průběžné informace a oběžníky – zajišťuje Mgr. Jaroslava Zpěváčková, ostatní informace jsou předávány prostřednictvím

týdenního plánu, diskutovány na pravidelných poradách, přeposílány emaily na jednotlivé adresy zaměstnanců školy

- zápisy z porad zajišťuje Mgr. Jaroslava Zpěváčková
- informovanost rodičů je zajištěna formou informačních tabulí v šatnách, individuálními rozhovory pedagogů s rodiči, scházíme se na třídních schůzkách a na besídkách, informace jsou pravidelně vkládány na webové stránky MŠ – zodpovídají vedoucí učitelky a Mgr. Hana Gombárová
- v MŠ je vytvořeno ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názory
- ZŘŠ, VU, ŘŠ vypracovávají školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními učitelkami, kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ
- plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby
- ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci
- MŠ spolupracuje se zřizovatelem a s řadou institucí dle individuálních plánů a možností jednotlivých tříd

3.6. Personální a pedagogické zajištění

V naší mateřské škole pracují odborně a pedagogicky způsobilé učitelky. Práce v mateřské škole vyžaduje nutnou dávku trpělivosti, promyšlenou přípravu a specifický přístup k dětem.

Pracuje zde 10 pedagogických pracovníků, z nichž tři jsou asistentky pedagoga. Všechny učitelky mají odborné vzdělání ze speciální pedagogiky, jedna učitelka se věnuje pouze logopedii a 2 učitelky absolvovaly kurz pro vzdělávání dětí s poruchou autistického spektra. Další vzdělávání pedagogů probíhá v odborných seminářích a kurzech zaměřených na získávání odborných zkušeností, jež lze uplatnit při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Služby učitelů jsou zajišťovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém (týdenní plány), na každém pracovišti je ustanovena vedoucí učitelka MŠ.

O čistotu prostředí se stará na každém pracovišti jedna uklízečka.

Třídy nejsou rozděleny podle věku, ale tak jak to umožňují podmínky školy.

Pro práci využíváme didaktických manipulačních pomůcek. Snažíme se průběžně o kvalitnější vybavenost tříd vhodným nábytkem, speciálními a kompenzačními pomůckami a hračkami.

Ve všech třídách je zajištěna komplexní péče ve spolupráci učitelek, pediatra, psychologa, neurologa a fyzioterapeutek. Logopedická péče je zajištěna ve všech třídách.

3.7. Spoluúčast rodičů

MŠ spolupracuje s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubení vzájemného výchovného působení rodiny a MŠ. Rodič má právo být informován o prospívání dítěte, o jeho krocích v rozvoji. S třídními učitelkami se domlouvá na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte. Rodiče mají možnost se podílet na dění v MŠ, účastnit se různých programů. Jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje. Mají právo spolurozhodovat při plánování programu MŠ, při řešení vzniklých problémů. Tato práva může uplatnit ihned při konzultaci s učitelkami ve třídách, na schůzkách rodičů, s vedením školy.

Informace pro rodiče :

- schůzky s rodiči a zákonnými zástupci
- každodenní kontakt s rodiči
- nástěnky a vývěsky
- akce MŠ
- dotazníky, ankety
- informace o zařízení na internetové adrese : www.specialniskolyznojmo.cz

3.8. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření, která realizuje mateřská škola. Podpurná opatření 1. stupně uplatňuje mateřská škola bez doporučení poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpurná opatření 2. - 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. IVP zpracovává MŠ na základě doporučení ŠPZ.

V MŠ jsou vytvořeny optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, maximálnímu využití vzdělávacího potenciálu s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitelka s dalšími odborníky, využívá služby ŠPZ.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit nadání od akcelerovaného vývoje v určité oblasti.

Dítě, které vykazuje známky nadání je podporováno. Je stimulován rozvoj potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se mohla nadání projevit, uplatnit a rozvíjet. MŠ realizuje všechna stanovená podpurná opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu 1. - 4. stupně podpory.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V obou MŠ jsou hračky 0+ a pomůcky vhodné pro dvouleté děti.

Skříňky jsou zabezpečeny, věkově nevhodné hračky a pomůcky jsou ukládány mimo dosah dvouletých dětí. Prostředí třídy poskytuje dostatečný prostor ke hře i průběžnému odpočinku.

Obě mateřské školy mají dostatečné hygienické zázemí s odpadkovými koši na pleny.

4. Organizace výchovy a vzdělávání

Prvořadým úkolem pedagogických pracovníků je vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení i ke komunikaci a pomoci mu tak, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Mateřská škola s celodenním provozem je v provozu každý den v roce s výjimkou letních a zimních prázdnin, kdy je provoz mateřské školy po dohodě se zřizovatelem přerušen dle požadavků jednotlivých tříd v měsíci červenci a srpnu, a v době vánočních prázdnin ve školách.

Termíny uzavření provozu jsou vždy minimálně 2 měsíce předem oznámeny rodičům na nástěnkách.

Provozní doba mateřské školy je od 6.30 hod. ve 3. třídě, od 7.00 hod. v 1. a 2. třídě, do 16.00 hod. ve všech třech třídách.

Denní řád je volný, každá třída si jej určuje podle svých potřeb a představ.

V obou mateřských školách klademe důraz na individuální přístup, při práci uplatňujeme formy a metody práce, které mají za úkol:

- nenásilnou formou seznámit děti s reálným životem

Dítě má větší odpovědnost. Dítě má možnost volby, **učitelka slouží jako poradce a pomocník**, činnosti nabízí. Dítě má možnost seznámit se s reálným životem hlavně praktickou činností a v nesoutěživém prostředí, ve kterém může každý v něčem vyniknout.

- všimnout si, naslouchat, komunikovat, prosadit se, rozhodnout

Dítě si v mateřské škole zvyká na určitý režim, učí se naslouchat druhým, komunikovat, prosadit se, rozhodnout se, všimnout si a rozumět věcem i mimo své blízké okolí.

- podporovat zdravou výživu a zvýšení tělesné aktivity

Dítě v mateřské škole posiluje svoji tělesnou zdatnost a obratnost. Klademe důraz na otužování, zdravou stravu a pitný režim, život bez nadváhy s dostatkem pohybu a se správným držení těla, duševní pohodu, prevenci užívání návykových látek.

- spolupracovat s rodinou a základní školou

Nutnost vzájemně se informovat, spolupracovat.

- obohacovat citový život dítěte, vést k estetice

Dítě samostatně objevuje a tvoří, podílí se na okolním estetickém prostředí a obohacuje svůj život novými prožitky.

Závazný je čas pro dopolední svačinu a oběd. Odpoledne děti svačí postupně tak, jak se probouzí po odpočinku.

Dostatek času je věnován spontánní hře, pohybovým aktivitám a pobytu venku.

Denní program se řídí potřebami a zájmy dětí, tak aby nebyly nadbytečně řízeny, organizovány a přetěžovány verbálními a frontálními metodami učení.

V souladu s koncepcí školního vzdělávacího programu se děti z jednotlivých tříd mohou navštěvovat, půjčovat si hračky a pomůcky a realizovat společně některé aktivity.

V denním programu jsou zařazeny i doplňující aktivity: návštěvy divadla, kina, solné jeskyně, muzea, vycházky do lesa, poznávací výlety městem a rehabilitace s ergoterapií prováděné fyzioterapeutkami z dětského centra.

Dbáme na osobní soukromí dětí, pokud to potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.

Mateřská škola je přizpůsobena dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a podpůrnými opatřeními. Správně stanovený režim dne pomáhá předcházet přetěžování dětí, střídáním činností je aktivizuje, vytváří základní sociální a kulturně hygienické návyky, kladně ovlivňuje jejich duševní a tělesný rozvoj.

Přijetí dítěte do mateřské školy je vázáno na splnění dvou zákonných podmínek:

- na základě žádosti zákonného zástupce dítěte
- na kladném doporučení školského poradenského zařízení

O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení.

Třídy mateřské školy navštěvují děti se SVP uvedené v § 16 odstavec 9 školského zákona v platném znění. Dětem jsou poskytována podpůrná opatření uvedená v doporučení školského poradenského zařízení.

Na základě doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření vypracujeme a zrealizujeme v souladu s ŠVP PV dítěti individuální vzdělávací plán.

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. S účinností od 1. 9. 2017 je předškolní vzdělávání povinné od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, až do zahájení povinné školní docházky.

S účinností od 1. 9. 2017 školský zákon stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, a od 1. 9. 2018 nejméně třetího roku věku, od 1. 9. 2020 nejméně druhého roku věku.

Na počátku vypracujeme vstupní speciálně pedagogickou diagnostiku dítěte. Obsahová stránka diagnostiky se týká zjišťování úrovně motoriky, zjišťování sociability, zjišťování úrovně komunikace a řečových schopností, rozumových schopností, úrovně sebeobsluhy a zjišťování úrovně smyslového vnímání.

Na základě diagnostiky zvolíme nejvhodnější výchovně vzdělávací postupy.

Na konci školního roku u každého dítěte ověříme úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech, zaměřujeme se na hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky, laterality, rozumových schopností, komunikaci – verbální a neverbální, na hru, sebeobsluhu, citovou oblast a sociabilitu.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Vzdělávací oblasti dle RVP PV

ŠVP je zpracován pro jednotlivé věkové kategorie a obsahuje všech 5 vzdělávacích oblastí. Obsah předškolního vzdělávání je formulován v podobě „ cílů „ a „ očekávaných výstupů „, a to pouze obecně, rámcově. Vzdělávací obsah je uspořádán do 5 vzdělávacích oblastí : biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Tyto oblasti jsou nazvány:

- 1. Dítě a jeho tělo**
- 2. Dítě a jeho psychika**
- 3. Dítě a ten druhý**
- 4. Dítě a společnost**
- 5. Dítě a svět**

Cílem je vštípit dětem touhu po objevování, což je základ pro vstup do školy a celého života.

5.2. Zaměření MŠ

Vycházíme z RVP PV a je určen pro děti se SVP, důraz klademe na zdravý životní styl. Máme všeobecné zaměření s velkou měrou individualizace. Děti podporujeme, rozvíjíme, nabízíme činnosti. U každého dítěte sledujeme jeho vývoj, v případě potřeby vypracujeme PLPP, IVP, který pravidelně vyhodnocujeme.

Zajišťujeme soustavnou individuální péči.

Zajišťujeme v mateřské škole komplexní péči dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v oblasti diagnostické, léčebné, rehabilitační a výchovně vzdělávací.

Každému dítěti vytvoříme optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k učení i ke komunikaci a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Zajišťujeme všestranný rozvoj dítěte v souladu s jejich omezenými možnostmi, zvláštnostmi, aby dítě bylo schopné se začlenit do vzdělávacího procesu a později i do společenského života.

5.3. Dlouhodobé cíle ŠVP

Vzdělávat a vychovávat jedinečné osobnosti, samostatné, sebevědomé, sebejisté, schopné přemýšlet v souvislostech, uvažovat tvořivě, čelit problémům. Jsme školou otevřenou rodičům, se kterými dlouhodobě spolupracujeme a komunikujeme. Ve vzdělávání dětí využíváme princip vzdělávací nabídky, individuální volby a aktivní účasti dítěte. Uplatňujeme moderní metody a formy práce.

Probouzet v dítěti zájem a dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, najít odvahu, ukázat co už samo umí.

Podporovat rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, dosáhnout co největší samostatnosti v oblasti sebeobsluhy, vycházet z individuálních potřeb a možností dítěte.

Podporovat rozvoj komunikačních schopností verbálních i neverbálních dle individuálních možností dítěte.

Zajistit vhodné podmínky pro přirozené zrání jednotlivých dětí, respektovat jedinečnosti osobnosti dítěte, jeho individualitu.

Naším cílem je připravit děti na další etapu jejich života.

Vytvářet základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, poskytnout dětem přípravu na vstup do základního vzdělávání.

5.4. Metody a formy předškolního vzdělávání

Ve výchovně vzdělávacím programu se snaží učitelky poskytnout dostatek prostoru k vlastnímu vyjádření, jednání, uplatnění nápadů. Během dne střídají spontánní, řízené, skupinové i individuální činnosti.

Ve výchovně vzdělávací práci s dětmi používáme zejména metody, které vedou děti k aktivitě, experimentování, hledání, přemýšlení a formulování vlastních názorů a ke zdravému sebevědomí:

- názorné metody
- praktické metody
- prožitkové učení
- kooperativní učení

Tvořivé hry a spontánní činnosti:

- volnost ve výběru hraček,
- možnost individuální a skupinové práce,
- uplatnění samostatnosti,
- využití komunikace,
- od příchodu dětí po pohybovou aktivitu před svačinkou,
- odpoledne po svačině a společné zájmové činnosti,
- při pobytu venku (dvorek, zahrada).

Tělovýchovné chvíle:

- jejich cílem je navození rušných aktivit, procvičení dechového a pohybového aparátu, podpora zdravého růstu,
- jsou zařazovány denně před svačinkou a při pobytu venku,
- nepravidelně při společných činnostech a odpoledních zájmových činnostech,
- pohybové hry, hry se zpěvem, překážková dráha, cvičení s hudbou (doprovod klavíru nebo CD, MC, zpěvu učitelky...), zdravotní cviky, taneční kroky...

Společné jídlo:

- podává se 3x denně (oběd a 2 svačinky),
- děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobsluze (v umývárně i při odnášení talířků a hrníčků od svačinky, při nalévání čaje z konvice, rozdávání příborů u oběda)
- při jídle jsou děti vedeny ke správnému používání a držení příboru, k správnému stolování, k čistotě kolem talíře,
- do jídla nenutíme, ale snažíme se vést děti alespoň k ochutnání různých druhů zeleniny nebo méně obvyklých druhů jídel.

Řízené a společné činnosti:

- prolínání všech výchov v řízených činnostech,
- dostatek motivace, využívání maňásků, pomůcek, obrázků, praktických ukázek, praktických činností,
- plnění plánovaných úkolů formou her,
- je řízena učitelkou, má stanovený cíl a vychází z potřeb a zájmů dětí,
- probíhají mezi dopolední svačinkou a pobytem venku,
- řízená společná činnost nebo hra může vzniknout kdykoli během dne.

Pobyt venku:

- formou vycházky nebo pobytu na školní zahradě, obecním hřišti,
- dopřát dětem dostatek volnosti a přirozeného pohybu,
- vedeme děti k získávání poznatků o okolí.

Odpolední spánek a odpočinek:

Pro odpočinek na lehátku:

- čtení knih -pohádky klasické i moderní,
- podnět zájmu o čtenářské aktivity – děti si nosí svoje oblíbené knihy,
- poslech pohádek z CD -pohádky převážně od českých autorů.

Alternativní klidové aktivity:

- výtvarná a pracovní činnost,
- pracovní listy – učení formou hry (pravá, levá strana – poznej, co chybí- uvolňovací cviky – počítání atd.),
- pohybová a taneční cvičení,
- básničky, básničky se cvičením,
- nácvik drobných divadelních představení.

Individuální práce:

- se skupinkou dětí nebo s jednotlivci – rozvíjení individuálních předpokladů, talentů nebo podpora dětí s příznými podpůrnými opatřeními. Zakládání prací do portfolií. Sledování vývoje každého dítěte.

Hygiena a sebeobsluha:

- hygienické potřeby provádějí děti samostatně podle své vlastní potřeby, při požádání jim učitelka pomůže,
- také v ostatních sebeobslužných činnostech jsou děti vedeny k samostatnosti při mytí rukou, oblékání, svlékání, ukládání oblečení na ramínka, skládání oblečení v šatně, při úklidu hraček
- děti jsou vedeny k ohleduplnosti a vzájemné pomoci.

6. Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je přizpůsobeno tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem. Snahou pedagogů je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Úspěšností předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí, spolupracují s dalšími odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení.

V ŠVP mateřská škola stanoví:

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP.

- Individualizace vzdělávacího procesu
- Realizace stanovených podpůrných opatření
- Osvojení si specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráce s odborníky mimo oblast školství
- Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje na základě školních vzdělávacích programů upravených podle speciálních vzdělávacích potřeb.

Tělesný rozvoj – možnost dostatečného pohybu při menším počtu dětí ve třídě, možnost využívání kompenzačních pomůcek, zaměření na rozvoj hrubé i jemné motoriky, rehabilitační cviky

Zrakové vnímání – kompenzační pomůcky, využívání všech smyslů, cvičení na rozvoj zrakového vnímání

Sluchové vnímání – dodržování sluchové hygieny, kompenzační pomůcky, sluchová cvičení

Mentální rozvoj – zaměření na nácvik návyků osobní hygieny a sebeobsluhy

Pozornost – individuální přístup, didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti

Rozvoj řeči – průběžná individuální i skupinová logopedická péče, spolupráce s klinickým logopedem

PAS – nácvik návyků osobní hygieny a sebeobsluhy, alternativní metody komunikace a piktogramy

Individuální práce s dětmi:

Grafomotorika – procvičování úchopu tužky, ramenního kloubu, uvolnění zápěstí

Logopedické hry – pexeso, stolní hry a lota, puzzle

Metoda realizace strukturovaného učení, doplněné vizualizací

PC programy

Piktogramy

Komunikační deníky

Motorické cviky – procvičování koordinace a motoriky celého těla

Pozorování a testy

Předměty – trojrozměrné symboly, se kterými je možno manipulovat (např. talíř-oběd, hrneček-pítí)

Fotografie – znázorňují předměty, činnosti, místa, osoby

Výběrová canisterapie, možnost solné jeskyně, bazální stimulace, muzikoterapie, rehabilitace, logopedie

Speciální logopedická péče:

Augmentativní komunikační systémy podporují již existující komunikativní schopnosti, které jsou však nedostatečné pro dorozumívání a usnadňují porozumění řeči např. zpěv, pohyby celého těla, mimika, gesta, prstová abeceda, odezírání.

Alternativní způsoby komunikace - nahrazují mluvenou řeč.

V mateřské škole u sluchově postižených dětí používáme český znakový jazyk.

Vše je přizpůsobeno mentální úrovni konkrétních dětí a jejich motorickým schopnostem.

Většina dětí navštěvující mateřskou školu má narušenou komunikační schopnost v různé míře a rozsahu, což brání celkovému rozvoji dítěte ve všech oblastech. A nedochází díky tomu k vytváření vhodných mezilidských vztahů mezi dítětem a jeho okolím. Tato skutečnost negativně ovlivňuje život dítěte a jeho rodiny.

Naše mateřská škola má speciální logopedickou péči, kterou zajišťuje logopedka formou individuální práce s dětmi ve speciálně vybavené učebně 1x týdně po dobu 15 – 20 minut, s ohledem na schopnosti a možnosti dítěte s přihlédnutím na jeho zdravotní stav.

Rozvíjí s dítětem sluchové a zrakové vnímání, motoriku mluvních orgánů, rozumové schopnosti, výslovnost jednotlivých hlásek, slovní zásobu, gramatickou složku řeči, rytmické citění, jazykový cit, schopnost souvislého vyjadřování. U dětí s těžkou poruchou řeči používá metody augmentativní a alternativní komunikace. U sluchově postižených dětí probíhá výuka českého znakového jazyka.

Veškeré činnosti jsou důsledně přizpůsobovány individuálním potřebám a možnostem dětí a metody a formy práce jsou realizovány na základě speciálně pedagogické a logopedické diagnostiky a doporučení speciálních poradenských zařízení.

Logopedka spolupracuje při rozvoji dítěte s rodinou např. formou komunikačních deníků, individuálních pohovorů.

Logopedka úzce spolupracuje s učitelkami ve všech třídách mateřské školy, protože rozvoj verbálních i neverbálních komunikačních schopností dětí prolíná všemi výchovně vzdělávacími činnostmi.

Dětem nadaným jsou nabízeny činnosti rozvíjející jejich nadání, problémové úkoly, hračky.

7. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

7.1. Předmět evaluace

Předmětem evaluace je vzdělávací proces, podmínky, za kterých probíhá, i výsledky, jichž dosahuje mateřská škola, učitelky. Průběžně sledujeme, zaznamenáváme a vyhodnocujeme všechny konkrétně stanovené cíle a záměry. Na základě zjištění navrhujeme a provádíme úpravy programů. Hodnotíme především vlastní práci, zvolené formy, metody a prostředky s ohledem na reakci dětí, na to, zda jsme děti zaujali, jestli zvolená činnost pro ně byla přínosem.

Autoevaluace školy je systematické posuzování činností školy plánované ve Školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Výsledky evaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy.

Provádějí ji účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelky, děti a rodiče.

Evaluace nám pomáhá jak nejlépe postupovat ve výuce i ve výchově tak, abychom viděli výsledky své práce a měli jasný smysl práce.

Mateřská škola vyhodnocuje svoji práci komplexně.

Cíl: Zlepšovat kvalitu činností ve výchovně-vzdělávacím procesu a podmínky vzdělávání.

Autoevaluační nástroje:

- Rozbor dokumentace školy
- Hospitační a kontrolní činnost
- Rozhovory s učitelkami, s rodiči
- Přímý kontakt s rodiči – třídní schůzky, akce pořádané ve spolupráci s rodiči
- Hodnocení činností jednotlivých tříd na pedagogických poradách

Na co se zaměříme:

- zjistit úroveň naplňování cílů ŠVP
- sebekriticky zjistit a posoudit úroveň vlastní výchovně vzdělávací práce
- posoudit funkčnost ŠVP
- zhodnotit účelnost opatření k realizaci aktivního dodržování zásad zdravého životního stylu / pitný režim, pestrost jídelníčku/
- zhodnotit výsledky spolupráce rodiny a školy při zajišťování potřeb dítěte
- zhodnotit účinnost režimových opatření zaměřených na vytváření podmínek pro přirozené a prožitkové učení jako základní princip učení dětí předškolního věku
- zhodnotit míru spolupráce, konzultace učitelů o výchově a vzdělávání, sdělování zkušeností – pedagogické porady
- kvalita podmínek vzdělávání
- způsob zpracování a realizace ŠVP, TVP

7.2. Metody a techniky evaluace

7.2.1. Evaluace na úrovni třídy

Provádí učitelky MŠ.

Po ukončení každého tématu hodnotí:

- zda se děti dostatečně s daným tématem seznámily,
- zda byly splněny zadané úkoly, kterým dětem je třeba se ještě individuálně věnovat,
- zda byly využity vhodné formy řízených činností, individuální přístup,
- zda byl dán dostatečný prostor všem dětem, dostatek pohybu, přiměřená náročnost,
- zda zvolené činnosti děti zaujaly a byly dostatečně rozmanité, vhodnost pomůcek,
- zda jsou v MŠ pro jednotlivá témata vhodné podmínky, pomůcky, počet dětí ve třídě, vhodné prostory, režim dne atd.

Další hodnocení následuje po ukončení jednotlivých bloků. Na závěr školního roku je

zhodnocena spolupráce se základní školou, obcí a s rodiči jednotlivých dětí. Do portfolií se průběžně zapisují, které úkoly dítě již zvládlo a ke kterému datu a na co je třeba se ještě zaměřit. Pokroky jsou konzultovány se zákonnými zástupci.

Portfolio obsahuje:

- kresebný materiál, pracovní listy s výpovědní hodnotou
- u dětí se SVP – PLPP, IVP, pravidelné vyhodnocování

7.2.2. Evaluace na úrovni školy

Provádí ředitelka školy s vedoucími učitelkami. Sledují a vyhodnocují podmínky výchovy a vzdělávání, materiální i technické vybavení, pomůcky... Toto je prováděno při pravidelných schůzkách ředitelky s vedoucími učitelkami, na hospitacích, radách a provozních poradách.

- Hodnocení práce v MŠ probíhá - písemně
 - každodenní slovní rekapitulací práce
 - předávání zkušeností z realizovaných činností mezi učitelkami

Metody a prostředky pro zpracování hodnocení

- školní vzdělávací program
- třídní plán
- školní řád
- portfolio dětí
- pozorování, opakované pozorování
- rozbor herních aktivit dítěte
- rozbor procesu učení / vhodné využití didaktických her a testů/
- rozbor jazykových projevů / úroveň komunikace/
- rozbor, analýza prací – kresba, malba, pracovní výrobek
- sociometrické metody / rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení/
- rozhovory s dětmi, s rodiči, konzultace s odborníky
- dotazníky pro rodiče
- hospitační a kontrolní činnost vedení školy
- rozhovory s pedagogy a personálem školy
- sebereflexe pedagogů
- evaluace plnění výchovných cílů
- prohlídka prostor a vybavení školy
- závěry kontrolní činnosti ČŠI a zřizovatele
- zápisy z pedagogických a provozních rad
- finanční vypořádání dotací, vyúčtování a použití dalších prostředků

Hospitační a kontrolní činnost

- vedení školy v průběhu školního roku (VU, ZŘŠ, ŘŠ)
- vedoucí učitelka průběžně kontroluje prostředí mateřské školy a proces vzdělávání, výsledky zaznamenává a projednává na pedagogických a provozních poradách
- hospitační činnost vedoucí učitelka provádí dle plánu každý měsíc a dle aktuální potřeby při nejrůznějších aktivitách. Výsledek zapisuje a podá zpětnou vazbu učitelce. Případné nedostatky odstraní.

- spokojenost s provozem vyjadřují rodiče dětí, jejich názory zjišťujeme při běžném denním styku, na rodičovských schůzkách i formou dotazníku
- všechny zjištěné skutečnosti slouží jako zpětná vazba ke zlepšení práce mateřské školy

Pedagogické porady

- probíhají zpravidla koncem každého čtvrtletí
- obsahem porad je řešení otázek a problémů řízení, organizace dne, vzdělávací práce a provozu školy
- vychází z plánování školy, z kontrolní činnosti a navrhuje realizaci následných opatření
- všichni pracovníci mají možnost vyjádřit se k diskutovaným otázkám a podílet se na řešení a rozhodování
- podrobný rozpis porad v Ročním plánu
- zápis z porad je archivován

Provozní porady

- pravidelné schůzky vedoucích učitelek obou MŠ s vedením školy 1x za 14 dní v případě potřeby častěji
- aktuální řešení provozních a stravovacích probíhá dle potřeby

Kritéria pro hodnocení provozních zaměstnanců

- plní všechny úkoly dané v pracovní náplni
- dodržují řády a směrnice školy a pracovní dobu
- veškeré vybavení a prostory udržují v čistotě, zdravotně nezávadné a bezpečné
- zahrada v MŠ je upravená a bezpečná
- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována skladba jídelníčku, dodržovaná technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají dostatek tekutin
- pracovnice se samy chovají dle zásad zdravého životního stylu
- s dětmi se zbytečně nemanipuluje
- zaměstnanci se vyhýbají negativním slovním komentářům, podporují u dětí samostatnost, dostatečně je chválí
- spolupracují s ředitelkou a učitelkami na dalších aktivitách školy
- pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly

7.3. Časový plán evaluace

Mateřská škola hodnotí svou práci systematicky, komplexně a pravidelně, podle předem připraveného plánu.

- Soulad ŠVP (TVP) s RVP PV – průběžně (nejméně 1x měsíčně)
- Hodnocení TVP – po dokončení každého tematického celku, plnění cílů ŠVP (TVP), naplňování cílů programů – zhodnocení vlastní práce učitelkami ve třídě /průběžné po skončení tématu – uč. /
- Portfolia – nejméně 1x měsíčně, hodnocení vzdělávacích výsledků dítěte, sledování rozvoje a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte - dokumentace
- PLPP, IVP – čtvrtletně, zachycení případných problémů, vyvození odborně podložených závěrů, případně odborná pomoc
- Materiálně technické vybavení – 1x ročně

- Pomůcky, podmínky vzdělávání – porady vedení ZŠ a MŠ
Kvalita podmínek vzdělávání – hodnocení rytmického řádu, tělesné pohody, pitného režimu, věcného prostředí, kompenzačních pomůcek / průběžně – uč., porady vedení /
- Úroveň vzdělávacího procesu – zpětná vazba tematických částí v ŠVP, sledování vývoje dítěte, hodnocení IVP, metody a formy práce / pololetně – uč., průběžně zástupce řed./
- Kontrolní a hospitační činnost – pedagogická dokumentace, evidenční listy dětí, docházka, hospitace, neformální sledování práce učitelů / 4x ročně zástupce řed. nebo řed. /
- Výsledky vzdělávacího procesu – výsledky hodnocení výchovné práce u dětí, konzultace s rodiči, hodnotící zpráva / 2x ročně uč./

7.4. Odpovědnost učitelek a dalších pracovníků

Povinnosti učitele mateřské školy:

učitel mateřské školy odpovídá za to, že:

- veškerá pedagogická činnost odpovídá filosofii školy
- TVP, který zpracovává je v souladu s ŠVP, který je v souladu s RVP PV
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky

učitel mateřské školy vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání
- realizuje individuální a skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí
- samostatně projektuje výchovné a vzdělávací činnosti, provádí je, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované vzdělávání dětí
- využívá oborové metodiky a uplatňuje didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí
- projektuje a provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- provádí evaluační činnosti- sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky vzdělávání
- provádí pedagogickou diagnostiku, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky evaluace samostatně uplatňuje v projektování i v procesu vzdělávání
- odborně vede další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem mateřské školy
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi
- eviduje názory, přání a potřeby parterů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reaguje

Učitel mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (psychické, fyzické, sociální)

- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich individuální rozvoj
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něj
- bylo posilováno sebevědomí dětí, a jejich důvěra ve vlastní schopnosti
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují

Ve vztahu k rodičům učitel mateřské školy:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči
- umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení
- umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu
- vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte aj.)

8. Vzdělávací obsah

Obsah předškolního vzdělávání představuje hlavní prostředek vzdělávání dítěte v mateřské škole. Je vymezen tak, aby sloužil k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů – je formulován v podobě „cílů“ a „očekávaných výstupů“ a to pouze obecně, rámcově. Vzdělávací obsah se stanovuje pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 2 do 6 (7) let. Je formulován tak, aby odpovídal specifice předškolního vzdělávání. Vzdělávací obsah je členěn do několika vzdělávacích oblastí, je zachováno integrované pojetí respektující přirozenou celistvost osobnosti dítěte i jeho postupné začleňování se do životního a sociálního prostředí.

Jednotlivé oblasti se vzájemně prolínají a ovlivňují.

Nástin vzdělávací nabídky v ŠVP je dále konkretizován ve třídním vzdělávacím programu. TVP vychází z přirozených změn ve společnosti a v životě dětí v souvislosti se střídáním ročních období. Je rozložen do čtyř integrovaných bloků – jaro, léto, podzim, zima. Jednotlivá témata lze vhodně doplňovat, obměňovat, případně jinak upravovat dle potřeb učitelek, nebo vzniklé situace.

Jednotlivá témata jsou pro děti motivována, logicky na sebe navazují, ale jsou natolik variabilní, že se učivo prolíná. Program se zaměřuje na témata dětem blízká, na vše, co mohou vidět, pozorovat, vyzkoušet si. Cílem je vštípit dětem touhu po objevování, což je základ pro vstup do školy a celého života.

Integrované bloky zasahují různou měrou do všech vzdělávacích oblastí:

- Dítě a jeho tělo**
- Dítě a jeho psychika**
- Dítě a ten druhý**
- Dítě a společnost**
- Dítě a svět**

8.1. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které je naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje jsou velmi výrazné. Dvouleté dítě se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Vyžadují opakování činností, rituály, pozornost udrží krátkou dobu.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro ukládání a používání hraček a pomůcek.

Je zajištěn vyhovující denní režim, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Vytváříme podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami, umožňujeme mu používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

8.2. Rámcové cíle

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou (kompetentní, způsobilou) zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které, jsou na ně běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém, tj. v prostředí rodiny a školy), a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají. Mateřská škola sleduje při své práci tyto cíle, k jejichž dosažení napomáhá vzdělávací obsah, formy a metody práce, komplexnost ŠVP.

- 9.3.1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- 9.3.2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- 9.3.3. Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

8.3. Klíčové kompetence

Jsou vytvářeny základy klíčových kompetencí důležité pro další vzdělávání:

- klíčové kompetence jsou chápány jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince

8.3.1. Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- dokáže se soustředit
- je zvědavé
- učí se spontánně, ale vědomě
- dovede dokončit práci, postupovat podle instrukcí
- zkušenosti uplatňuje v praxi a v dalším učení
- má elementární poznatky v základních oblastech
- učí se hodnotit svoje osobní pokroky a oceňovat výkony druhých

8.3.2. Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- umí rozlišit řešení, která vedou nebo nevedou k cíli
- řeší samostatně úkoly, na které stačí, náročnější s oporou dospělého
- vnímá elementární matematické souvislosti
- problémy řeší na základě své zkušenosti
- všímá si dění a problémů ve svém okolí
- nebojí se chybovat

8.3.3. Komunikativní kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu
- domlouvá se gesty a slovy
- rozšiřuje svoji slovní zásobu a nová slova umí použít
- ovládá řeč, umí správně formulovat věty, samostatně se vyjadřovat, umí vést dialog
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky

8.3.4. Sociální a personální kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- je ohleduplné k druhým, rozpozná nevhodné chování
- chápe, že jdou lidé různí a dokáže být tolerantní k jejich odlišnostem
- umí si vytvořit svůj názor
- umí spolupracovat, prosadit se, ale i podřídit, uzavírá kompromisy
- přijímá zdůvodněné a vyjasněné povinnosti, dodržuje pravidla
- uvědomuje si, že za své chování zodpovídá a nese následky
- při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně, umí odmítnout nepříjemné chování i komunikaci
- dokáže se bránit projevům násilí druhého dítěte, ponižování a ubližování

8.3.5. Činnostní a občanské kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- zajímá se o dění kolem něj
- rozumí tomu, že se může rozhodovat svobodně, ale za své rozhodnutí zodpovídá
- k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně, váží si práce druhých
- dbá na zdraví a bezpečí svoje i druhých
- učí se plánovat, řídit a vyhodnocovat svoje činnosti a hry
- podílí se na vytváření soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

8.4. Vzdělávací obsah – oblasti

1. oblast : **DÍTĚ A JEHO TĚLO**

Dílčí vzdělávací cíle :

1. Uvědomění si vlastního těla
2. Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
3. Rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj fyzické a psychické vlastnosti
4. Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Očekávané výstupy:

- 1.) a - jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
b – činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- 2.) a – lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení) nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
b – zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- 3.) a – manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi,
které je obklopují a jejich praktickým používáním
b – smyslové a psychomotorické hry
c – konstruktivní a grafické činnosti
d – hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- 4.) a – příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
b – činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
c – příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů(hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

1. Uvědomění si vlastního těla

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6 (7) let
Naznačí, že se mu chce čůrat. Dá ruce pod vodu, snaží se utřít ruce a obličej. Začíná jíst lžící, pít z hrnečku	Udržuje čistotu, s pomocí se umyje a utře. S pomocí se vysvlékne a oblékne, obuje. Jí samostatně z talíře a pije z hrnku.	Jde samo na WC, vysvleče se, obleče se s dopomocí a umyje se a utře. Vysmrká se. Zapíná a rozepíná knoflíky a suchý zip. Učí se skládat oblečení. Jíst samostatně a čistě.	Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.
Poznávat části lidského těla.	Poznávat hlavní části lidského těla a poznávat jejich funkci.	Znát názvy jednotlivých částí těla a učit se jich účelně používat při přiměřené činnosti.	Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívání ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem. (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat atd.).
			Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě).

2. Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky, oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

2 - 3 roky	3- 4 roky	4 - 5 let	5 - 6(7) let
<p>Napodobení jednoduchých pohybů, gesta, činnosti. Koulení míčem. Střídat nohy při chůzi ze schodů a do schodů. Palcem a ukazováčkem uchopit předměty. Dát kostky ne sebe. Koordinace pohybů, dechová cvičení.</p>	<p>Napodobení série pohybů po dospělém. Házení, chytání míče. Přednostně užívat jednu ruku. Trhat papír, zapichovat kolíčky. Umět uvolnit zápěstí a ruku. Zdokonalovat vzpřímenou chůzi. Všechny druhy lezení.</p>	<p>Napodobení série cviků ve správném pořadí. Chytne hozený míč. Držet tužku palcem a prsty. Navlékat korále. Orientovat se v prostoru. Umět relaxovat. Chodit vyrovnaně a plynule se správnými pohyby paží. Cvičit plosku nohy. Cviky s náčiním.</p>	<p>Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybů v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se ve sněhu, ledu ve vodě, písku apod.).</p>
			<p>Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů.</p>
			<p>Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku, zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním nářadím a náčiním, výtvarnými pomůckami a materiálem, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.</p>

3. Rozvoj a užívání všech smyslů – rozvoj fyzické a psychické zdatnosti			
2 - 3 roky	3 - 4 roky	4 - 5 let	5 - 6(7) let
Dát kostky na sebe. Palcem a ukazováčkem uchopit předmět. Koulet míčem. Jednoduché rytmické pohyby.	Trhat papír. Házení a chytání míče. Tleskat, dupat a chodit v daném tempu. Vyhazovat míč. Chodit v daném tempu. Jednoduché rytmické pohyby paží a trupu.	Chytit hozený míč. Držet tužku palcem a prsty. Navlékat korále. Seznamovat se s rytmem ve spojení s pohybovou improvizací.	Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů(sluchově rozlišovat a vnímat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem ...).
			Koordinovat lokomoci a další pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
			Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
			Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.

4. Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí			
2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6(7) let
<p>Učit děti o tom, co smíme a nesmíme dávat do úst.</p> <p>Vytvářet a využívat situace pro pocit bezpečí.</p> <p>Přizpůsobovat se režimu a návykům.</p>	<p>Vést děti k péči o své zdraví a ochraně před úrazem.</p> <p>Výchovně využívat situace k posilování sebevědomí a jistoty dítěte.</p> <p>Vysvětlit význam odpočinku pro jejich zdraví.</p>	<p>Učit se šetřit své zdraví.</p> <p>Upozorňovat při vhodných situacích na význam osobní hygieny, ochrany před úrazem a nemocemi.</p> <p>Posilovat sebevědomí a jistotu dítěte v chování a jednání.</p> <p>Vést k pravidlům chování.</p> <p>Rozvíjet samostatnost a jednání a chování s vrstevníky a dospělými.</p> <p>Učit děti vzájemně si pomáhat.</p>	<p>Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí.</p> <p>Chovat se tak aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.</p>
			<p>Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.</p>
			<p>Zachovávat správné držení těla.</p> <p>Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem).</p>

2. oblast : DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Tato oblast zahrnuje tři podoblasti:

- I. Jazyk a řeč
- II. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazii, myšlenkové operace
- III. Sebepojetí, city a vůle

I. Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování)
2. Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
3. Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávané výstupy:

- 1.) a – ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, umí vyjádřit své myšlenky, sdělení, i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
b – dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)
- 2.) a - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
b – komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- 3.) a - ovládá dovednosti předcházející čtení i psaní
b - předběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
c - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
d - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností.

Rozvoj verbálních a neverbálních komunikativních dovedností.

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6 (7) let
Tvoří jednoduché otázky, jednoduchá souvětí (Kde je máma ?, Už je pryč. apod.) Správně používá slova „ano, ne“ Rozšiřuje si slovní zásobu, má rádo nová slovíčka.		Klade otázky „kdy, jak, proč ?“ . Mluví o sobě s použitím zájmen „ já, mne „, Správně používá předložky na určení místa: nad, pod, vedle, na , u ...	
Spojuje slova do významových kategorií např. jídlo, oblečení atd. Porozumí větám, které obsahují jen jeden pokyn (přines knihu, obuj se).		Mluví ve větách, zpravidla používá 4 – 5 slov, spontánně vypráví podle obrázku. Poslouchá příběhy, pohádky, je schopen interpretace, která může být nepřesná.	
Odpoví na otázku „Jak se jmenuješ ?“ Pojmenuje základní barvy, receptivně rozlišuje barvy (podej červený míč).		Na požádání sděluje události, které se staly v minulosti. Odpoví na otázky: „Co bylo včera ?, Co je dnes ?, Co bude zítra ?“ Pojmenuje velká tiskací písmena, některá čísla. Vyjmenuje dny v týdnu.	
Používá kombinaci podstatné jméno – sloveso, podstatné jméno – přídavné jméno. Popisuje obrázek.		Pojmenuje správně své pohlaví.	

Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách			
2 - 3 roky	3 4 roky	4 - 5 let	5 - 6(7) let
Snažit se pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.	Naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se.	Učit se nazpaměť krátké texty, reprodukovat říkanky, písničky, krátké pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.	Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.
Snažit se domlouvat slovy i gesty, improvizovat. Sledovat očima zleva doprava.	Učit se nazpaměť jednoduché říkanky, texty, pohádky.	Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí).	Sluchově rozlišovat začáteční i koncové slabiky. Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma.
Projevovat zájem o leporela, knížky, Poslouchat soustředěně četbu, hudbu, sledovat divadlo, film.	Snažit se vyjádřit své myšlenky, pocity, nápady ve vhodně zformulovaných větách.	Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách).	Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.). Umět napsat tiskacími písmeny své jméno.

II. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Rozvoj smyslového vnímání, paměti, pozornosti a představivosti
2. Rozvoj tvořivosti (řešení problémů)
3. Posilování přirozených poznávacích citů
4. Rozvoj zájmů o učení
5. Osvojení si poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Očekávané výstupy:

1. Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí
2. Řeší problémy, na které stačí: známé a opakující situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby nebo opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
3. Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací
4. Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
5. Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

Rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6 (7) let
Najít věci v prostoru, určené dospělou osobou.	Poznávat dotykem vlastnosti předmětů (teplý, studený, hladký, hrubý).	Při ukázce si zapamatovat aspoň tři předměty ze šesti.	Vnímat a určovat všemi smysly, co je ve třídě, v okolí MŠ, u kamarádů nového, umět tyto předměty pojmenovat.
Těšit se ze společných fyzických aktivit.	Pamatuje si soubor tří předmětů (např. hračky). Správně přiřadit zvuky k předmětu, obrázku (pes, auto ...)	Přiřazovat zvuk k určitému předmětu, rozlišovat rytmus hudby (rychlá, pomalá), charakter hudby (smutná, veselá).	Rozlišovat, co je z poznávacího hlediska důležité (určovat podstatné znaky pro rozlišení předmětů a jevů, určovat společné znaky, podobu a rozdíl.
Poprosit nebo poděkovat, když se mu to připomene.	Poznává a určuje základní barvy, postaví několik kostek na sebe, složí nejjednodušší puzzle.	Zopakovat řadu čtyř čísel, hmatem rozpoznat složitější tvary nebo některé předměty (tužka, hvězdička apod.).	Chápat prostorové a časové pojmy, orientovat se v prostoru, rovině a čase, umět počítat do šesti, chápat číselnou řadu do 10.
Zmačkat papír do kuličky, přiřazovat stejné předměty k sobě, všímat si změn ve třídě a ve svém okolí (nové hračky, chybějící kamarád).		Nakreslit postavu (jen hlavní části těla), naučit se zapamatovat si krátké texty, umí řešit různé úkoly a nastalé situace.	

Posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování)

2 - 3 roky	3 4 roky	4 - 5 let	5 - 6(7) let
Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, všimnout si nového (nového změněného, chybějícího).	Chápat prostorové pojmy (vpravo, nahoře, za, pod, nad, u apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer).	Orientovat se v prostoru, v rovině, částečně se orientovat v čase. Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení.	Chápat složitější prostorové pojmy (vpravo, vlevo, uprostřed, mezi).
Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.	Rozlišit zvuky ve svém okolí. Záměrně se soustředit na činnosti a udržet pozornost.	Přirazováním rozlišovat geometrické tvary.	Chápat elementární časové pojmy (jaro, léto, podzim, zima, rok).

III. Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti
2. Získání relativní citové samostatnosti
3. Rozvoj schopnosti sebeovládání
4. Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
5. Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
6. Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
7. Získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy:

- 1.) a - samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
b – uvědomuje si, že za sebe i své a jednání odpovídá a nese důsledky
- 2.) a - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
b – spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- 3.) a – chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
b – učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- 4.) a – dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- 5.) a – odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
b – chápe, že se může o tom co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- 6.) a – má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
b – ví, že není jedno v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- 7.) a – dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6 (7) let
Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.	Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky).	Učit se hodnotit svoje osobní pokroky.	Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je.
Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.	Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním.	Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.	Rozhodovat o svých činnostech. Zorganizovat hru.
Prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (radost, soucit, náklonnost).	Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek).	Rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí.	Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním. Snažit se sdělovat své citové dojmy a prožitky.	Snažit se ovládat své afektivní chování (zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu atd.). Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.	Vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. Vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnosti a její dokončení.	Zvládnout mimické vyjadřování nálad (pláč, úsměv, hněv apod.). Zachycovat a vyjadřovat své Prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou).

3. oblast : **DÍTĚ A TEN DRUHÝ** (oblast interpersonální)

Dílčí vzdělávací cíle:

1. Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních a neverbálních
2. Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
3. Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem, seznamování s pravidly chování ve vztahu ke druhému, rozvoj kooperativních dovedností
4. Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy:

1. –a) navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
b) navazovat kontakty s dítětem, přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
c) odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná
2. - a) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
b) vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, nabídnout pomoc druhému)
c) chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
3. – a) uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
b) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
c) spolupracovat s ostatními
d) dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
e) respektovat potřeby druhého, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
4. - a) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování a ponižování
b) chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

- 1.- a) navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
 b) navazovat kontakty s dítětem , přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
 c) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6 (7) let
Pozitivně reagovat na kontakt s dospělým (úsměvem, sledováním pohybu, sledováním činnosti, přiblížením se k dospělému,), vyjádřit radost z příchodu známé osoby.	Navazovat dialog s dospělým, tvořit jednoduché otázky (Kde je..., Co to je..., Proč..).	Komunikovat v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dospělým, zachovávat pravidla dialogu,	Komunikovat vhodným způsobem s dospělým, respektovat ho, Vhodným způsobem se zapojovat do rozhovoru dospělých.
Verbálně či neverbálně pozdravit dospělého, přivítat se s ním.	Zdvořile jednat s dospělým (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování).	Vystupovat zdvořile ve styku s dospělým, bez upozornění pozdravit známého dospělého.	Vědomě projevovat zdvořilé chování a vystupování ve styku s dospělým, vykat dospělým.
Navozovat neverbální i verbální komunikaci s druhým dítětem.	Komunikovat s jiným dítětem při hře i společných činnostech.	Přirozeně a bez zábrán komunikovat s jiným dítětem, domlouvat se gesty i slovy, začínat využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se dítě běžně setkává (knihy, telefon, počítač).	Komunikovat přirozeně a bez zábrán s jinými dětmi, při hře přijímat různé sociální role (na učitele, na lékaře, na princeznu...), aktivně naslouchat druhému dítěti.
Nepříjemnou komunikaci s druhým dítětem řeší odchodem do jiné části místnosti, nebo si vyžádá verbálně či neverbálně pomoc dospělého.		Odmítá vhodným způsobem komunikaci s druhým dítětem nebo s dospělým, která je mu nepříjemná.	

2. - a) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
 b) vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, nabídnout pomoc druhému)
 c) chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

2 - 3 roky	3 - 4 roky	4 - 5 let	5 - 6(7) let
Projevovat zájem o jiné děti , vítat známé děti, reagovat na emocionální projevy druhého dítěte.	Zajímat se o druhé děti, projevit soucit, poskytnout útěchu (slovem, gestem, pohlazením, změnou chování), projevovat citlivost a ohleduplnost k druhým, k postiženým dětem, k nemocným.	Respektovat potřeby druhého dítěte, vnímat, co si druhý přeje a vycházet mu vstříc. Chápat, že všechny děti mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobnostní odlišnosti jsou přirozené.	Chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, nabídnout mu pomoc. Respektovat osobní odlišnosti lidí.
Krátkou dobu se zúčastnit hry s jiným dítětem, vybízet ke společné činnosti druhé dítěte.	Hrát si s druhým dítětem, těšit se ze společných aktivit (např. na honěnou, na schovávanou...), půjčit hračku, střídat se při hře s oblíbenou hračkou Požádat o dovolu, aby si mohl hrát s hračkou, se kterou si hraje někdo jiný.	Reagovat na vyzvání druhého dítěte ke kooperativní hře a zúčastnit se jí, navazovat kamarádké vztahy.	Spolupracovat s druhým dítětem, počkat až na dítě přijde řada, navazovat a udržovat dětská přátelství.
Radovat se z příchodu známé dospělé osoby, reagovat na jeho emocionální projevy.	Vyhovět žádosti dospělého.	Reagovat vstřícně a ochotně na výzvu dospělého o pomoc o spolupráci.	Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití.

3. – a) uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
 b) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
 c) spolupracovat s ostatními
 d) dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
 e) respektovat potřeby druhého, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6 (7) let
Pozitivně reagovat na kontakt s dospělým (úsměvem, sledováním pohybu, sledováním činnosti, přiblížením se k dospělému), vyjádřit radost z příchodu známé osoby.	Chovat se vhodným způsobem k druhým dětem, být k nim vstřícný, dělit se o hračky, pamlsky.	Být ohleduplný k druhému, ochotně se rozdělit s druhým dítětem, půjčit mu hračku, střídat se při činnostech, pomáhat druhému dítěti, Spolupracovat s jiným dítětem.	Zúčastňovat se společných her a skupinových aktivit, dramatizací. Podílet se na přípravě a realizaci společných zábav a slavností, besídek pro rodiče, sportovních akcí, spolupracovat s ostatním dítětem i s dospělým.
Pozitivně reagovat na kontakt s druhým dítětem.	Uplatňovat své individuální potřeby, vyjádřit svoje přání.	Pomáhat dospělému při různých činnostech.	Dodržovat dohodnutá pravidla soužití, a chování doma, v MŠ, na veřejnosti.
Vyjadřovat svoje přání a potřeby.	Vnímat a snažit se dodržovat pravidla chování a soužití v MŠ.	Na veřejnosti se chovat většinou sociálně přiměřeně.	Dodržovat herní pravidla, řešit vzájemný konflikt dohodou, přijímat a uzavírat kompromisy.
Zapojovat se do společné činnosti s dospělým, napodobovat při hře dospělého, vybízet dospělého ke společné činnosti, dokázat si vyžádat pomoc.		Správně reagovat na pokyn dospělého, respektovat příkaz, zákaz, požádat o pomoc při řešení problému.	

4. - a) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování a ponižování
 b) chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6 (7) let
	Chovat se přiměřeně vhodně.	Chovat se vhodným způsobem, nikomu neubližovat.	Uvědomovat si, že za sebe a své jednání odpovídáme a neseme jeho důsledky, vhodně se chovat.
	Nezúčastňovat se nevhodného chování.	Rozpoznat nevhodné chování, upozornit na něj dospělého.	Respektovat jiný názor, přijímat kompromis, řešit konflikt dohodou.
Neubližovat ostatním dětem.	Neubližovat záměrně ostatním dětem.	Bránit se nevhodnému chování ostatních dětí vůči sobě, vyžádat si pomoc pro sebe.	Adekvátním způsobem se bránit nevhodnému chování ostatních dětí vůči sobě, vyžádat si pomoc pro sebe i druhého.
Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi.		Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi.	

4. oblast : **DÍTĚ A SPOLEČNOST** (oblast sociokulturní)

Dílčí vzdělávací cíle :

1. a) usnadnění socializace dítěte, jeho uvedení do společnosti ostatních lidí
b) pochopení a uplatňování pravidel soužití
2. a) utvoření představy o žádoucím a nežádoucím chování
b) pomáhat dítěti při utváření vztahu k vlastní osobě a základu charakterových vlastností
3. pomáhat dítěti při osvojování potřebných sociálních dovedností
4. rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
5. a) uvést dítě do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění
b) umožňovat dítěti aktivně se podílet na utváření pohody v jeho sociálním prostředí

Očekávané výstupy:

1. uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
2. vnímat individualitu a jedinečnost každého dítěte, odlišnost mezi dětmi, navazovat s dětmi vztahy, být schopen vyjádřit svůj názor, i akceptovat názor jiný a podřídit se potřebám skupiny
3. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově, umět i prohrávat
4. diferencovat chování vůči známým a neznámým osobám a v nepříjemných a nebezpečných situacích
5. pozorně poslouchat a sledovat uměleckou produkci, vyjádřit a zhodnotit prožitky, vnímat kulturní objekty

1. Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6 (7) let
Prohlubovat osvojování nejjednodušších pravidel soužití dětí v kolektivu.	Postupně dodržovat základní pravidla společenského chování a jednání.	Vědomě dodržovat základní pravidla chování a jednání.	Umět dodržovat přiměřené požadavky na chování a jednání dítěte.
Učit děti na výzvu pozdravit, rozloučit se, poprosit o věc, o úsluhu a poděkovat za pomoc, dáreček, přání, apod.	Vést děti ke zdvořilému jednání s vrstevníky i dospělými (pozdrav, oslovení, požádání, poděkování).	Vystupovat zdvořile ve styku s vrstevníky i dospělými.	Vědomě projevovat zdvořilé chování a vystupování.
Podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám. Učit děti odpovídat na přiměřené otázky. Podněcovat rozhovory dětí při hře	Vést děti k navazování dialogu s ostatními dětmi.	Zachovávat pravidla dialogu, zvykat si respektovat mluvčího.	Učit se v dialogu klást otázky a umět respektovat mluvčího.
Postupně umět reagovat na pokyn učitelky (příkaz, zákaz).		Správně reagovat na pokyn dospělého, respektovat příkaz, zákaz.	

2. Vnímat individualitu a jedinečnost každého dítěte, odlišnosti mezi dětmi, navazovat s dětmi vztahy, být schopen vyjádřit svůj i akceptovat jiný názor a podřídit se potřebám skupiny			
2 - 3 roky	3 - 4 roky	4 - 5 let	5 - 6(7) let
Učit děti poznávat, co ruší společný soulad.	Vést děti k tomu, aby si navzájem neubližovaly.	Neubližovat si navzájem.	Neubližovat si navzájem.
Podporovat sympatie a kamarádké vztahy mezi dětmi a učit děti tišit jiné dítě např. při drobném poranění (např. pohlazením).	Posilovat pocit sounáležitosti se skupinou dětí.	Postupně umět spolupracovat při společných činnostech a vzájemně si pomáhat.	Projevovat zájem o spolupráci a pomoc ostatním.
		Ponechat dítěti svobodu při volbě činnosti a zároveň děti motivovat k podřízení vlastního chování organizované činnosti skupiny.	Umět si sám zvolit a organizovat činnost a umět podřídit své chování organizované činnosti.
Podporovat rozvíjející se pocit samostatnosti a úsilí dítěte o dosažení určitého cíle (např. při hře, sebeobsluze, hygienických a kulturních návycích) Rozvíjet u dětí pocit osobní jistoty a sebevědomí, pocit uspokojení z výsledků vlastní činnosti.	Podporovat snahu dítěte po samostatnosti. Rozvíjet přiměřené sebevědomí dítěte.	Dále rozvíjet samostatnost dítěte v různých činnostech i v chování a jednání s vrstevníky a dospělými. Posilovat sebevědomí dítěte, jeho jistotu v chování a jednání.	Zaměřovat aktivitu a samostatnost dítěte k náročnějším činnostem. Posilovat sebevědomí dítěte, jeho jistotu v chování a jednání. Rozvíjet dovednost sebehodnocení (co se mi povedlo, ...).
Rozvíjet u dítěte schopnost přiměřeně vyjadřovat vlastní potřeby, přání a požadavky.		Umět přiměřeně vyjádřit vlastní potřeby, požádat o něco, apod.	Samostatně vyjadřovat vlastní potřeby, přání a požadavky.

2 - 3 roky	3 - 4 roky	4 - 5 let	5 - 6(7) let
Učit děti k ukázněnosti při hře, vycházce, pobytu venku.	Učit děti chovat se v souladu s požadavky na chování v mateřské škole.	Klást postupně náročnější požadavky na chování dětí v mateřské škole.	Projevovat odpovídající chování v mateřské škole.
Seznamovat děti s odlišnostmi mezi jednotlivými dětmi.	Seznamovat děti s národnostními rozdíly.	Mít povědomí o existenci jiných kultur a národností.	Poznávat rozmanitosti kultur.
Oceňovat schopnosti a dovedností druhých.			

3. Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově, umět i prohrávat

Rozvíjet a podporovat společnou hru dětí. Vést děti k půjčování hraček navzájem.	Posilovat radost dětí ze styku s ostatními dětmi Učit děti domlouvat se s druhými (např. o hračku).	Učit děti předcházet konfliktním situacím mezi vrstevníky vzájemnou domluvou.	Učit děti záměrně předcházet konfliktním situacím dorozuměním a domluvou.
--	--	---	---

4. Diferencovat chování vůči známým a neznámým osobám v nepříjemných a nebezpečných situacích

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6(7) let
Rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí k členům rodiny, posilovat radost dětí z opětovného setkání s rodiči a sourozenci.	Projevovat kladné citové vztahy k rodičům a sourozencům.	Projevovat kladné citové vztahy k rodičům, sourozencům, blízkým lidem v okolí dítěte a učit se je vyjádřit (např. drobným dárkem, přitulením, pohlazením, ...).	
		Postupně dětem přibližovat strukturu rodiny a rodinných vztahů (např. kdo do rodiny patří, uvědomit si členy nejbližší rodiny, apod.).	
Učit děti postupně pojmenovat, kdo je doma.	Přibližovat dětem význam pojmu matka, otec, sestra, bratr.	Prohlubovat u dětí význam pojmu matka, otec, sourozenci, příp. i prarodiče.	
Posilovat pocit bezpečí a jistoty v kontaktu dítěte s ostatními dětmi, učitelkou a dalšími dospělými v MŠ. Seznamovat děti s možným nebezpečím při styku s neznámými osobami (např. pomocí pohádek).	Vědět o možném nebezpečí při styku s neznámými osobami.		Uvědomovat si nebezpečí a být ostražitý při styku s neznámými osobami.
	Mít povědomí o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc.		

5. Pozorně poslouchat a sledovat uměleckou produkci, vyjádřit a zhodnotit prožitky, vnímat kulturní objekty

Zařazovat krátký poslech zpěvu, hudby, sledování krátké tv pohádky, pořadu pro děti.	Umět pozorně naslouchat zpěvu.	Vést děti k soustředěnému poslechu hudby, slova (mluveného učitelky i reprodukci i reprodukováného), divadelního, či filmového představení, dětského tv programu a podněcovat je k vyjádření pocitu slovem, pohybem, výtvarným projevem.
Umožnit dětem seznamování a práci s různým výtvarným a přírodními materiály.	Vést děti k postupnému osvojování různých technik a potřebných návyků při kreslení, malování, při modelování a konstruování. Projevovat přiměřenou výtvarnou a pracovní technickou dovednost při práci s různými materiály.	
Obohacovat, rozvíjet a prohlubovat dětskou představivost pozorováním – rozvíjením vnímání a estetického citění, emocionálním prohloubením zážitku.		
Učit děti všimnout si uměleckých děl v jejich okolí.	Prohlubovat vztah dětí k výtvarnému umění. Pokusit se o jednoduché hodnocení uměleckých děl.	

5. oblast : **DÍTĚ A SVĚT** (oblast environmentální)

Dílčí vzdělávací cíle :

1. položit základy elementárního povědomí o okolním světě a jeho dění
2. vytvářet elementární povědomí o širším sociokulturním prostředí
3. a) pěstovat odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí
b) vědět o vlivu člověka na životní prostředí

Očekávané výstupy:

1. a) orientovat se ve známém prostředí (doma, v budově MŠ, blízkém okolí)
b) zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v MŠ opakují
2. mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur různých zemí apod
3. rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního světa podporovat, a které je mohou poškozovat, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

1.a) Orientovat se ve známém prostředí (doma, v budově MŠ, blízkém okolí)

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6(7) let
Seznamovat děti s běžným životním prostředím v MŠ i doma.	Pravidelně dětem poskytovat přiměřené poučení o situacích každodenního života.	Seznamovat děti s místem a prostředím, kde žijí, vytváření pozitivního vztahu k němu. Pravidelně dětem umožňovat pozorování zajímavých činností v MŠ i okolí, zajímavých jevů na vycházkách.	Vytváření elementárního povědomí o širším, přírodním i kulturním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
Učit děti znát své vlastní jméno, jména některých dětí, poznávat svoji značku, seznamovat se jmény obou učitelek.	Učit děti znát své vlastní jméno, jména ostatních dětí, poznat svoji značku a uložit si věci na určené místo.	Znát své vlastní jméno a příjmení, věk, znát jména všech dětí ve třídě a obou učitelek, poznat svoji značku a uložit si věci na určené místo.	Znát své vlastní jméno a příjmení, věk, místo bydliště, znát jména všech dětí ve třídě a jména svých sourozenců, jména obou učitelek, poznat svoji značku a uložit si věci na určené místo.
Naučit děti orientovat se v prostředí MŠ a zahrady.	Seznamovat děti s prostředím MŠ, tak, aby se v něm naučily postupně orientovat.	Umět pojmenovat místnosti v MŠ i doma, ve kterých se děti pohybují.	Umět pojmenovat všechny prostory v MŠ i doma, znát jejich účel.

1 b) Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v MŠ opakují

2 - 3 roky	3 - 4 roky	4 - 5 let	5 - 6(7) let
Rozvíjet snahu dítěte o samostatnou manipulaci a experimentaci s hračkami, předměty, s kterými přichází do styku.	Učit děti postupně pojmenovávat hračky, předměty denní potřeby, hlavní části oděvu a obuvi a znát jejich použití, nejznámější pokrmy a nápoje.	Vést děti k tvořivému využívání různých hraček a pomůcek při hrách a jiných činnostech.	Umět samostatně a tvořivě využívat různé hračky, pomůcky, stavebnice
		Umět správně pojmenovat předměty denní potřeby, s nimiž děti přicházejí do styku, znát jejich účel.	
Vést děti k návyku dokončit započatou činnost.	Navozovat u dětí schopnost setrvávat přiměřený čas u jedné hry nebo činnosti.	Rozvíjet schopnost soustředěné pozornosti k určité činnosti.	Postupně prodlužovat dobu soustředěné pozornosti na určitou činnost.
Využívat přirozené dětské touhy pomáhat při běžných denních činnostech.		Postupně děti, dle jejich možností, zapojovat do běžných denních činností.	Umět se s pomocí zapojit do běžných denních činností.

2. Mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur různých zemí apod.

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6(7) let
Vytvářet u dětí citové vztahy ke kulturním hodnotám, s nimiž děti přichází do styku.		Posilovat citový vztah k mateřské řeči, seznamovat děti s národními písněmi, využívat vhodné národní pohádky a dětské lidové tance, seznamovat je s lidovými zvyky a tradicemi.	
Pomocí vyprávění, četbou pohádek a příběhů, prohlížením encyklopedií, obrazových materiálů, vyprávění dětí o zážitcích ze zahraniční dovolené, sledováním DVD a televizních cestopisných pořadů pro děti seznamovat děti se životem a zvyky v jiných zemích.			

3. Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního světa podporovat, a které je mohou poškozovat, pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

2 – 3 roky	3 – 4 roky	4 – 5 let	5 – 6(7) let
Umožňovat dětem po celý rok kontakt s přírodou, vnímat změny v přírodě.	Učit děti v průběhu celého roku všimnout si změn v přírodě.	Učit děti v průběhu celého roku všimnout si změn v přírodě a vytvářet tak příslušné poznatky.	Rozšiřovat a prohlubovat poznatky dětí o změnách v přírodě způsobené ročními obdobími.
Vést děti k přiměřené opatrnosti a starostlivosti o vlastní bezpečí a bezpečí svých vrstevníků.	Vést děti k vytváření správného vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních dětí.		
Vést děti k udržování pořádku v osobních věcech, hračkách a šetrnému zacházení s nimi.	Pod vedením učitelky ukládat hračky a předměty na určené místo Vést děti k šetrnému zacházení s předměty a hračkami.	Vést děti k samostatnému úklidu předmětů a hraček. Vědomě dodržovat požadavek šetrného zacházení s předměty a hračkami.	Samostatně uklízet předměty a hračky, udržovat pořádek.
Upozorňovat děti na potřebu ochrany přírody, okolí a životního prostředí.		Vytvářet u dětí základy pozitivních postojů k péči o přírodu a životní prostředí.	Projevovat pozitivní postoje v péči o přírodu a životní prostředí a okolí.

